

Southern Ukrainian National Pedagogical University
named after K.D.Ushinsky

Ievgeniia Bondar

**Basic theoretical and practical grounds of the subject:
« Choir conducting »**

methodological recommendations for foreign students

Issue 2

Odessa
2019

Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д.Ушинського

Є. М. Бондар

**Базові теоретичні та практичні основи дисципліни:
«Хорове диригування»**

методичні рекомендації для студентів-іноземців

Випуск 2

Одеса
2019

Бондар Є.М. Базові теоретичні та практичні основи дисципліни: «Хорове диригування»: методичні рекомендації для студентів-іноземців / Євгенія Бондар – Вип.2
Одеса, 2019. – 23 с.

Рецензенти:

В.Н Горчакова- доцент, приват-професор кафедри хорового диригування ОНМА імені А.В.Нежданової

С.О.Ірігіна- кандидат педагогічних наук, доцент кафедри диригентсько-хорової підготовки факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Переклад на англійську:

Олена Гут (Elena Gut) і Олександра Кільця (Aleksandra Koltsa).

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради ПНПУ імені К.Д.Ушинського
(Протокол № від 2019 року).

Зміст

Вступ.....	..
1 курс	..
1.1. Термінологія. Позначення основних темпів	
1.2. Теорія диригування.	
Диригентський апарат. Структура диригентського жесту. Ауфтакти.	
Основні метричні схеми. Фермата.	
1.3. Довідник з хорознавства. Голоси в хорі. Атака. Тип і вид хору. Роз-	
становка партій у хорі.	
1.4. Поняття музичної форми і жанру. Професійне мислення диригента.	
1.5. Базові музичні стилі.	
2 курс	..
2.1. Термінологія. Основні позначення для зміни темпу	
2.2. Теорія диригування.	
Диригентські позиції. Диригентські плани. Диригентський діапазон.	
Диригентські площини. Основні метричні схеми (продовження).	
2.3. Довідник з хорознавства.	
Різновиди хорових колективів. Строй.	
Поняття музичної форми і музичного жанру (продовження).	
Бібліографія	..

Contents

Introduction.....	
The 1st course.	
1.1. Terminology. Designation of main tempos	
1.2. Theory of conducting.	
Structure of conductor's apparatus. Structure of conductor's gesture. Auftakt.	
Conducting Patterns. Fermata.	
1.3. Handbook in the choir studies.	
Voices in choir. Attack. Type and form of choir. Arranging parts in a choir.	
1.4. Meaning of a musical form and musical genre. Professional thinking of the	
conductor.	
1.5. Basic musical styles.	
The 2nd course	
2.1. Terminology. Main designations for changes of tempo	
2.2. Theory of conducting.	
Positions of conductor. Plans of conductor. Diapasons of conductor.	
Conducting Patterns (continuation).	
2.3. Handbook in the choir studies.	
Varieties of choir groups. Choir system.	
Meaning of musical form and musical genre (continuation).	
Bibliography.....	

Вступ.

Методичні рекомендації призначені для іноземних студентів педагогічних вузів – майбутніх викладачів музичного мистецтва закладів вищої освіти. У цій роботі представлена коротка інформація з музичної термінології і ремарок, теорії диригування, історії стилів, жанрів, а також висвітлені деякі питання хорознавства, знання яких є базовою необхідністю для студента-хормейстера. Робота є коротким курсом введення в спеціальність (хорове диригування). Багатомовність видання пояснюється його спрямованістю на цільову аудиторію студентів-іноземців (1 та 2 курсів).

Методичні рекомендації містять наступні розділи:

- словник термінів
- теорію диригування
- довідник з хорознавства
- коротку інформацію про музичні стилі, форми і хорові жанри.

Окремо розташований словник додаткових термінів за фахом.

Рекомендовано для самостійного вивчення студентами - іноземцями з метою досягнення найбільшого взаємопорозуміння на заняттях.

Introduction

This supply is intended for foreign students of choir departments in musical pedagogical higher educational establishments. This work represents brief information on musical terminology and remarks, theory of conducting, history of styles, genres, as well as some questions on science of choir knowledge of which is the basic necessity for choirmaster students. This work is a kind of a handbook and represents a short course of introduction into special subject (conducting). Multi-language publication is explained with the orientation of this publication to the target group – foreign students (1 and 2 courses)

contains the following sections:

- vocabulary of terms
- theory of conducting
- handbook in the science of choir
- brief information on musical styles, forms and genres of choir.

Separately there is places a vocabulary of additional terms in special subject . This material is oriented first of all to the self-instruction for better understanding at the studies.

1 курс

The 1st course

**ТЕРМІНОЛОГІЯ
TERMINOLOGY**

Позначення основних темпов
Designation of main tempos

Повільні темпи Slow tempos		
Grave	Важко	Gravely
Largo	Широко	Broadly
Lento	Протяжно	Slowly
Adagio	Повільно	Leisurely, slow
Помірні темпи Medium tempos		
Andante	Не поспішаючи (шагом)	Moving, at a walking pace
Sostenuto	Стриманно	Reservedly
Moderato	Помірно	Moderately
Швидкі темпи Fast tempos		
Allegro	Скоро (весело)	Fast
Vivo	Жваво	Vividly
Vivace	Жвавіше	Lively, brisk
Presto	Швидко	Fast, rapid

ТЕОРІЯ ДИРИГУВАННЯ
THEORY OF CONDUCTING

Диригентський апарат
Structure of conductor's apparatus

1. Корпус. Корпус при диригуванні прямий, спокійний, без напруги. 2. Голова. Голову потрібно тримати прямо, дивитися на хористів. Лице має відповідати характеру музики. 3. Ноги. Стояти треба стійко, твердо; ноги – по ширині плечей. 4. Руки: 1) Плече 2) Передпліччя	1. Body. While conducting the body is straight, not tensed. 2. Head. The head is to be held directly, you have to look at the choristers. The face is to correspond to the character of music. 3. Feet. You have to stand stably, firmly; feet are to be at the width of shoulders. 4. Hands: 1) Shoulder 2) Forearm

3) П'ясть

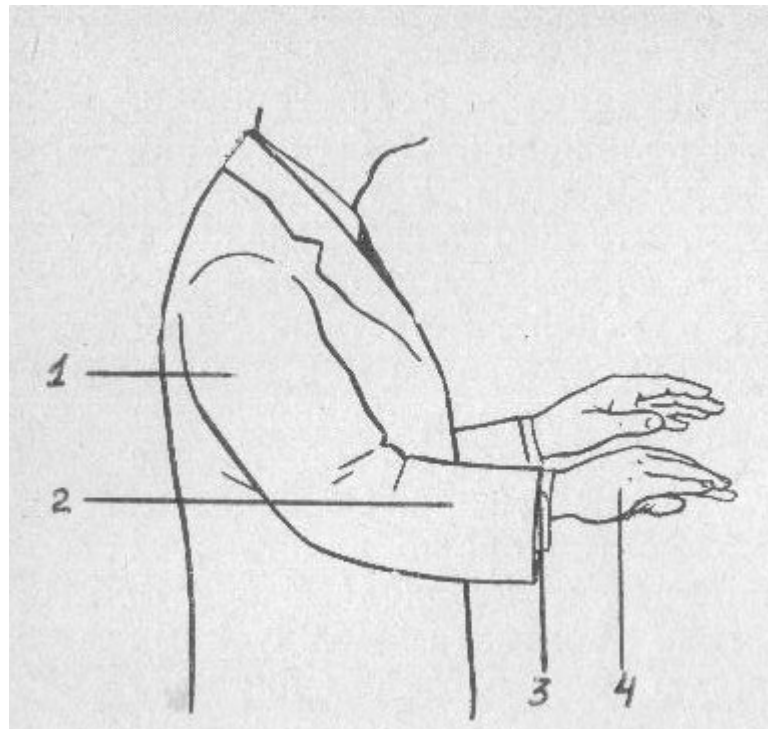
4) Долоня.

Плече та передпліччя вільні,
п'ясть, пальці спрямовані вперед,
долонь – вниз.

3) Hand

4) Palm.

Shoulder and forearm move freely
hand, fingers are directed ahead,
palm is down.

Складові частини жесту дири-
гента

1. Увага.
2. Ауфтакт.
3. Фіксація вдиху (перед вступом -
початком звучання, співу).
4. Прагнення до точки.
5. Точка.
6. Відображення.

Component parts of conductor's
gesture

1. Attention.
2. Auftakt.
3. Fixed breath (before entry – begin-
ning of sounding, singing).
4. Determination to a point.
5. Point.
6. Reflection.

Ауфтакт

Auftakt

Ауфтакт – жест, який показує вдих, темп, штрих, динаміку та характер.

Auftakt (Upbeat) - is a gesture showing breath, tempo, accent, dynamics and character.

Види ауфтактів:

Forms of auftakt:

1. Приготований (вступ с повної (1) долі).	1. Ready (entry with full (1) syllable).
2. Неприготований (вступ с 1/2 долі).	2. Not ready (entry with 1/2 syllable).
3. Затриманий (вступ с 1/4 , 1/5 долі)	3. Delayed (entry with 1/4 , 1/5 syllable)
4. Междолевой (між долями, співпадає з відображенням).	4. Inter-syllable (between syllables, coincides to reflection).

ОСНОВНІ ДИРИГЕНТСЬКІ СХЕМИ

Conducting Patterns

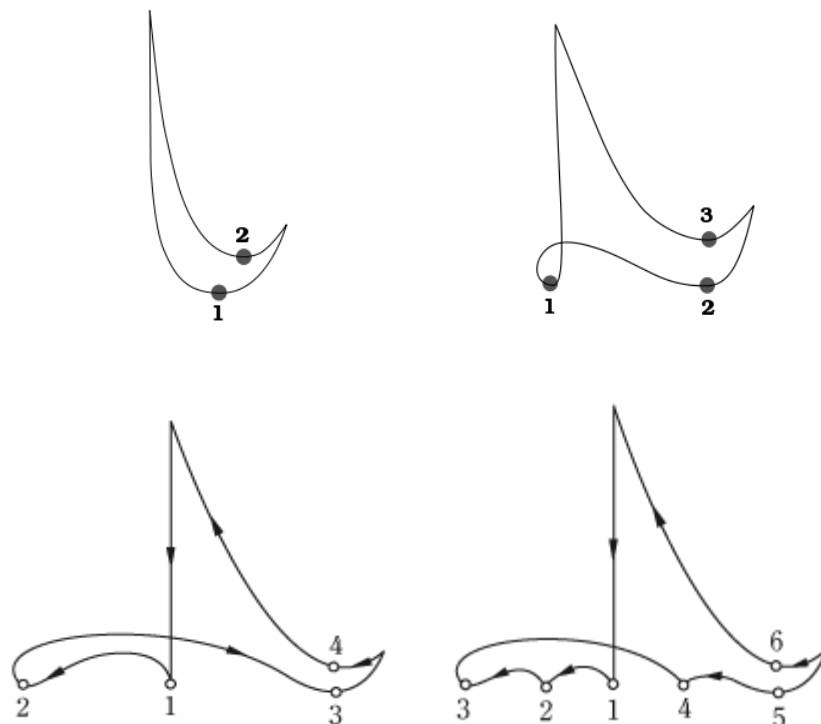
Метри:

1. **Прості.** На 2 и на 3.
 - Схема на 2: 2/4, 2/8, 2/2.
 - Схема на 3: 3/4, 3/8, 3/2.
2. **Складні.** На 4, 6, 8, 9, 12.
 - Схема на 4:
4/4, 4/8, 4/2 (2+2);
6/4, 6/8 (3+3) – у швидкому темпі на 2.

Meters (Beats):

1. **Simple.** For 2 and for 3.
 - Pattern for 2: 2/4, 2/8, 2/2.
 - Pattern for 3: 3/4, 3/8, 3/2.
1. **Compound.** For 4, 6, 8, 9, 12.
 - Pattern for 4:
4/4, 4/8, 4/2 (2+2);
6/4, 6/8 (3+3) – in fast tempo for 2.

*Графічне зображення двох-, трьох-, чотирьох- та шостидольної схем.
Graphic representation of two-beat, three-beat, four-beat and six-beat patterns.*

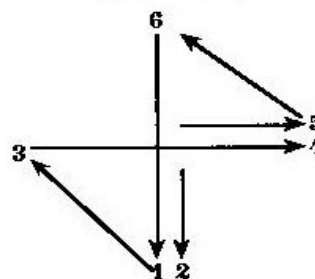

About six-beat patterns:

швидкий або середній темп
fast or moderate tempo

повільний темп
slow tempo

Фермата
Fermata

над нотою

over note

над паузою

over pause

над тактовою рисою

over bar line

1. Знімається (ауфтакт + зняття в точку).	1. Removable (auftakt + removal to point).
2. Не знімається (ауфтакт + зняття + ауфтакт).	2. Not removable (auftakt + removal + auftakt).
3. Переводна (ауфтакт).	3. Transferable (auftakt).

ДОВІДНИК З ХОРОВЕДЕННЯ HANDBOOK IN THE SCIENCE OF CHOIR

Голоси в хорі

Бас – від італійського «basso» – низький - **B**. Діапазон D - f¹.

Тенор – від іт. «tenore» – витриманий – **T**. Діапазон c - c².

Альт – від латинського «altus» – високий – **A**. Діапазон – f - f².

Сопрано – від іт. «sopra» – над усіма – **S**. Общий діапазон – c¹ - c³.

Voices in choir

Bass – from Italian «basso» – deep - **B**. Diapason D - f¹.

Tenor – from Italian «tenore» – mature – **T**. Diapason c - c².

Alto – from Latin «altus» – high – **A**. Diapason – f - f².

Soprano – from Italian «sopra» – over all – **S**. General diapason – c¹ - c³.

Атака

Атака – початок звуку.

Види атаки:

- м'яка (видих та звук разом)
- тверда (спочатку звук, потім видих)
- придихова (спочатку видих, потім звук)

Attack

Attack – the beginning of sound.

Types of attack:

- soft (together expiration and sound)
- hard (first sound then expiration)
- aspirate (first expiration then sound)

Тип хора:

- однорідний (дитячий, жіночий – S,A; чоловічий – T,B);
- мішаний (жінки та чоловіки – S,A,T,B);
- неповний (S,A,T; S,A,B; A,T,B; S,T,B)

Type of choir:

- homogeneous (children, women/female – S,A; men/male – T,B);
- mixed (men and women – S,A,T,B);
- incomplete (S,A,T; S,A,B; A,T,B; S,T,B)

Вид хору:

- одноголосний (спів в 1 голос);
- двохголосний (в 2);
- трьохголосний (в 3);
- чотириголосний (в 4); і т.ін.

За кількістю співаків хор буває:

- камерний – 12-24 особи;
- середній – 30-60 осіб;
- великий – 60-100 осіб.

Form of choir:

- one-voice (sing in a 1 voice);
- two-voice (in 2);
- three-part (in 3);
- four-part (in 4); etc.

In the quantity of singers the choir can be:

- chamber – 12-24 persons;
- middle – 30-60 persons;
- large – 60-100 persons.

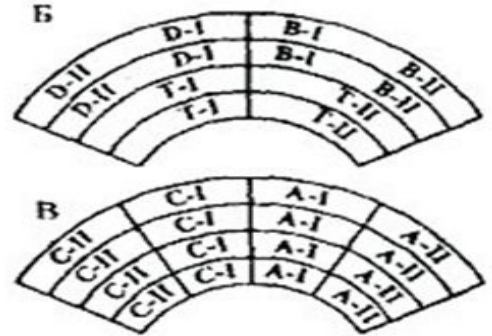
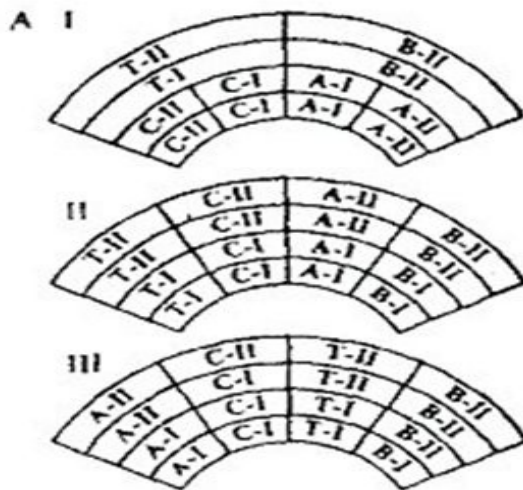
Розстановка партій в хорі:

Arrangement of parts in a choir:

А – для мішаного хору - for mixed choir

Б – для чоловічого хору – for male choir

В – для жіночого хору – for female choir

Поняття музичної форми і музичного жанру.

Meaning of musical form and musical genre

Музична форма - структура (будова) твору.

Розуміння форми дуже важливо для ясності і виразності виконання.

Первинний елемент музичної форми - метрична пульсація.

Важливим елементом у побудові форми є приватні і загальні кульмінації, фразування.

Музичний жанр - це складове поняття, яке має кілька рівнів. Головні:

1. Напрямок музики: оперний, симфонічний, хоровий жанр і т.ін.
2. Форма одного з напрямків му-

Musical form – is a structure of composition.

Understanding of a form is very important for clearness and expression of performance.

Initial element of a musical form – is a metrical pulsation.

The small and general culminations, phrasing are important elements in creation of a form.

Musical genre – is a compound meaning, possessing some levels. Main of them are:

1. Direction of music: opera genre, symphonic genre, choir genre and so on.
2. Kind of one of directions of mu-

зики:

- жанри опери: комічна опера, велика опера, лірична опера і т.д.
- жанри симфонічної музики: симфонія, увертюра, сюїта, поема і т.д.
- жанри камерної музики: романс, соната, квартет і т.д.
- жанри хорової музики: кантата, концерт, меса, ораторія, реквієм.

sic:

- opera genres: comic opera, grand-opera, lyrical opera and so on.
- symphonic music genres: symphony, overture, suite, poem and so on.
- genres of chamber music: romance, sonata, quartet and so on.
- genres of choir music: cantata, concert, mass, oratorio, requiem.

Базові музичні стилі XIV- XIX вв. **Basic musical styles. XIV- XIX centuries.**

ВІДРОДЖЕННЯ - XIV - XVI ст. Головне - людина, краса духовна і фізична. Музика дуже гармонійна, м'яка зміна динаміки, поліфонія. Композитори: Лассо, Сертон, Анер.

БАРОККО - XVII - XVIII ст. Головне - Бог, все підпорядковується Богу. Музика контрастна, динамічна, прагне до величч і пишності. Динаміка терасна. Композитори: Бах, Гендель, Вівальді, Кореллі.

РОКОКО - XVIII ст. Головне - краса, прикраси. Музика вишукана, легка, багато мелізмів. Динаміка терасна. Композитори: Рамо, Куперен, Перголезі, Скарлатті.

КЛАСИЦИЗМ - XVIII - XIX ст. Головне - стрункість і завершеність форми, строгість викладу. У музиці - контрасти в динаміці, в темпах, яскраві образи, ясна музична мова. Композитори: Гайдн, Моцарт, Бетховен.

РОМАНТИЗМ - XIX століття. Головне - духовно-творче життя особистості. У музиці - почуття, переживання, картини природи, фантазії. Композитори: Мендельсон, Шуман, Ліст, Вагнер.

RENAISSANCE – XIV - XVI century. Main – human, spiritual and physical beauty. Music is very harmonious, soft change of dynamics, polyphony. Compositors: Lasso, Certone, Anerio.

BAROQUE – XVII - XVIII. Main – God, everything is regulated by God. Baroque music are contrasts, dynamicity of images, tendency to greatness. Terrace dynamics. Compositors: Bach, Hendel, Vivaldi, Corelli.

ROCOCO – XVIII century. Main – beauty, accessories. Music is sophisticated, light, lots of melisma. Terrace dynamics. Compositors: Rameau, Couperin, Pergolesi, Scarlatti.

CLASSICISM – XVIII - XIX century. Main – slenderness and completeness of forms, strictness of exposition. Music possesses lots of contrasts in dynamics, in tempos, bright images, clear musical language. Compositors: Haydn, Mozart, Beethoven.

ROMANTISM– XIX cen. Main – spiritual and creative lives of a personality. Main in music are senses, feelings, pictures of nature, fantasies. Compositors: Mendelssohn, Schumann, List, Wagner.

2 курс

The 2nd course

2.1 ТЕРМІНОЛОГІЯ TERMINOLOGY

Основні позначення для зміни темпу

Main designations for change of tempo

1. Для ускорення

Accelerando прискорюючи

Animando надихаючись

Stringendo стискаючи

Piu mosso більш рухомо

2. Для уповільнення

Ritenuto стримуючи

Ritardando запізнюючись

Rallentando сповільнюючи

Meno mosso менш рухомо

Morendo завмираючи

3. Для повернення к темпу

A tempo В темпі

Tempo I У першому темпі

Listesso tempo У колишньому темпі

For acceleration

Growing faster

With enthusiasm, animated

Hastening

More actively

For deceleration

Held back, restraining

Growing slower and slower

Decelerating, slow down

Less actively

Dying away

For returning to a tempo

In tempo

In the first tempo

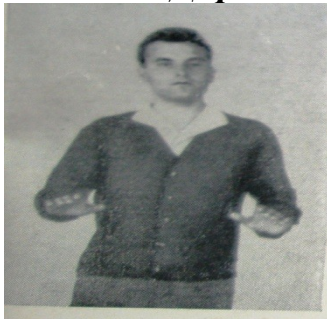
In the former tempo

ТЕОРІЯ ДИРИГУВАННЯ

THEORY OF CONDUCTING

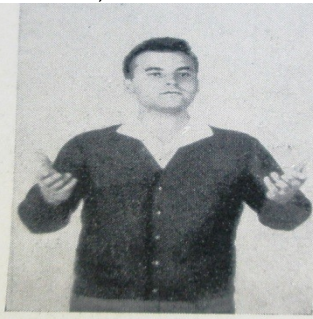
Диригентські позиції

Positions of conductor

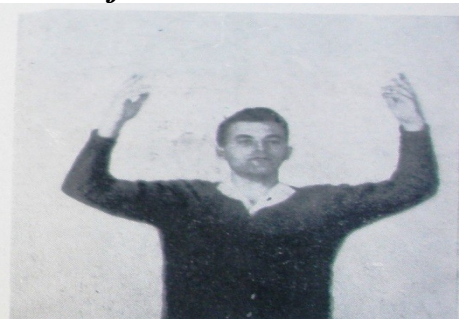
1. Низька

1. Low.

2. Середня.

2. Middle.

3. Висока.

3. High.

Диригентські плани

Plans of conductor

1. Перший (ближній).

1. First (near).

2. Другий (середній).

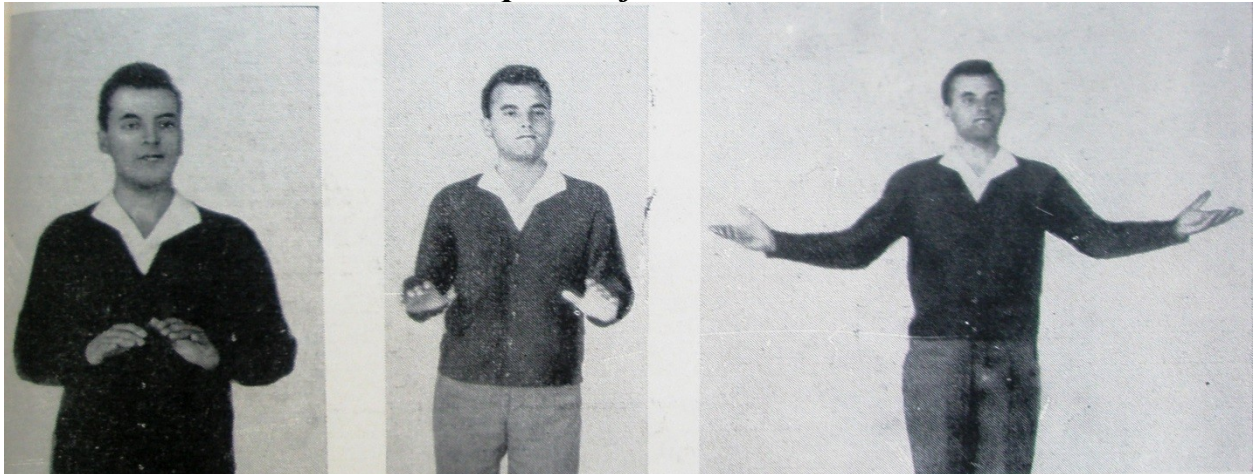
2. Second (middle).

3. Третій (дальній).

3. Third (remote).

Диригентський діапазон
Diapason of conductor

1. Вузький.
1. Narrow.

2. Середній.
2. Middle.

3. Широкий.
3. Wide.

Диригентські площини
Planes of conductor

1. Горизонтальна (основна) – $\leftrightarrow$ – Horizontal (main)
2. Вертикальна – $\updownarrow$ – Vertical

ОСНОВНІ ДИРИГЕНТСЬКІ СХЕМИ
Conducting Patterns

Метр	Beat
1. Прості. На 2 і на 3.	1. Simple. For 2 and for 3.
2. Складні. На 4, 6, 8, 9, 12.	2. Complex. For 4, 6, 8, 9, 12.
• Схема на 4: 4/4, 4/8, 4/2; 6/4, 6/8: (3+3) – у швидкому темпі на 2; 8/4, 8/8 (2+2+2+2); 12/4, 12/8 (3+3+3+3) – у швидкому темпі на 4; • Схема на 3: 9/4, 9/8 (3+3+3) – у швидкому темпі на 3;	• Pattern for 4: 4/4, 4/8, 4/2; 6/4, 6/8 (3+3) – in quick tempo for 2; 8/4, 8/8 (2+2+2+2); 12/4, 12/8 (3+3+3+3) – in quick tempo for 4; • Схема на 3: 9/4, 9/8 (3+3+3) - in quick tempo for 3;
3. МІШАНІ. На 5, 7, 10, 11.	3. Mixed. For 5, 7, 10, 11.
• 5/4, 5/8: повільний темп - схема на 4 (2+3 или 3+2) швидкий темп – схема на 2.	• 5/4, 5/8: slow tempo – pattern for 4 (2+3 or 3+2) Quick tempo – pattern for 2

Схема диригування на 5:

Pattern of conducting for 5:

Несиметричний метр може бути представлений як 2+3, 3+2

Irregular meters are combinations: 2 + 3 (5/4), 3 + 2 (5/4)

a. fast or moderate tempo

(2 + 3)

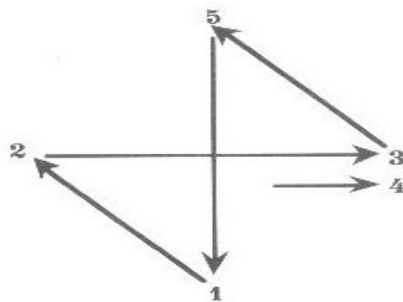
or

(3 + 2)

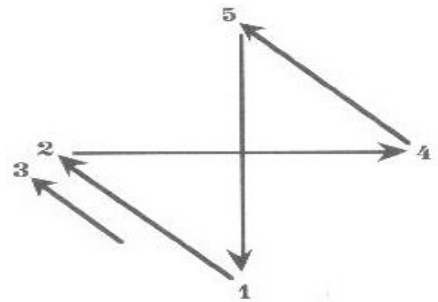
b. slow tempo

(2 + 3)

or

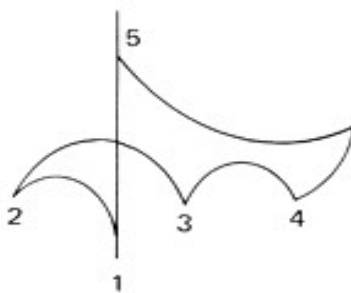
(3 + 2)

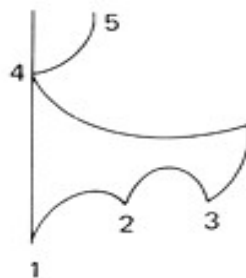
Інші варіанти:

Other variants:

a

b

c

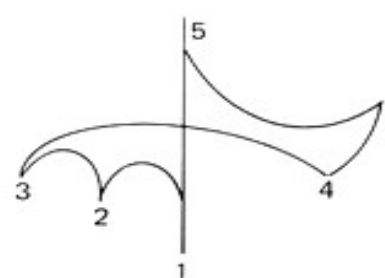
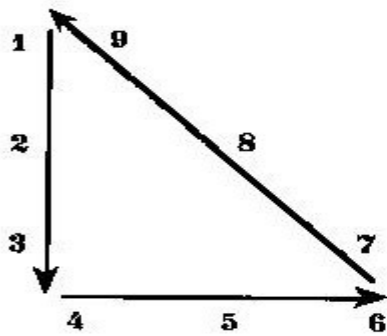

Схема диригування на 9:
Pattern of conducting for 9:

Швидкий або середній темп
fast or moderate tempo

Повільний темп
slow tempo

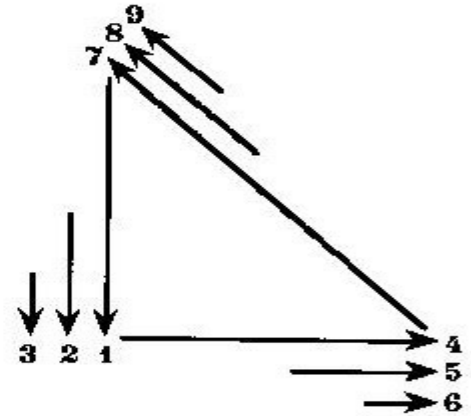
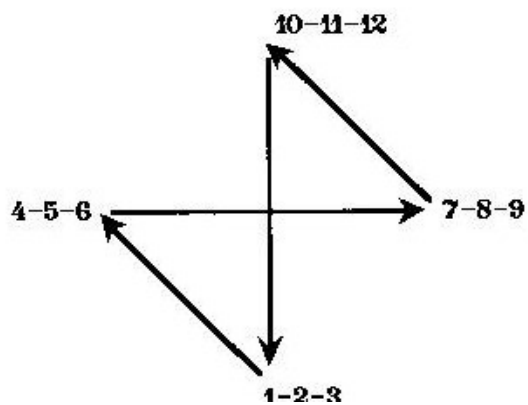
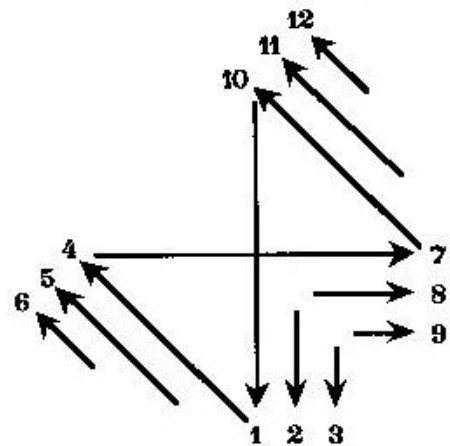

Схема диригування на 12:
Pattern of conducting for 12:

Швидкий або середній темп
fast or moderate tempo

Повільний темп
slow tempo

ДОВІДНИК З ХОРОЗНАВСТВА HANDBOOK IN THE SCIENCE OF CHOIR

Різновиди хорових колективів:

Varieties of choir groups:

- Навчальний - хор у музичних освітніх закладах (школах, училищах, коледжах, консерваторіях, інститутах, академіях, університетах).
- Академічний - хор, в якому вироблено співочий стиль, характерний для світової співочої практики.
- Народний - хор, в якому вироблено стиль, характерний для співочих традицій певного регіону або країни (українська, російська, італійська, китайська і т.д.).
- Джазовий - хор, у якому вироблено стиль, характерний для виконання різних творів в джазових стилях (госпел, спірічуелс, фанк тощо).
- Театральний - академічний хор + симфонічний оркестр + сюжетна драматургія + акторська гра. Головне - участь у виставах та театральній дії.
- Ансамбль пісні і танцю - хор + оркестр народних інструментів + танцювальний ансамбль.
- Хор-шоу - хор, в якому співаки одночасно співають, танцюють, грають на різних музичних інструментах і т.ін., а всі твори мають сюжетно-драматургічну дію, режисерську постановку візуального ряду.
- Educational – choir in musical educational establishments (schools, specialized schools, colleges, conservatories, institutes, academies, universities).
- Academic – choir with a worked out stile of singing typical to the world practice of singing.
- National – choir with a worked out stile of singing typical to traditions of singing of a certain region or country (Ukrainian, Russian, Italian, Chinese and so on).
- Jazz – choir with a worked out stile of singing typical to performing different compositions in a jazz-style (gospel, spirituals, funk and so on).
- Theater – academic choir + symphonic orchestra + plot dramaturgy + acting. Main - taking part in plays, in theater performance.
- Ensemble of sing and dance – choir + orchestra of national instruments + dancing ensemble.
- Show-choir – choir where singers are singing, dancing, playing different musical instruments and do on at once and all performances are of plot action, director's arrangement of visual part.

Строй Choir System

Строй - співвідношення по висоті ступенів звукової системи. У хоровому звучанні - точне інтонування ступенів, інтервалів, акордів в мелодійному і гармонійному видах. Відмінною рисою Одеської хорової школи є ладовий підхід у роботі над строем.

Choir system – is a correlation in height of grades of sound system. In choir sounding is a exact intonation of grades, intervals, chords in melodic and harmonic forms. Distinctive feature of the Odessa choral school is mode approach in work on a choral system.

Мелодійний строй: Melodic choir system:

Робота над мелодійним строем - це робота над виконанням своєї партії (мелодії), точним інтонуванням усіх ступенів залежно від лада.

Work at melodic system – is the work at performing of your part (melody), exact intonating of all grades independently of mode.

Загальні правила такі:

General rules are the following:

Великі інтервали

Вгору всі великі інтервали співа-
ти високо, підтягивая↑;

Вниз все великі інтервали співа-
ти важко, оседаючи↓.

Big intervals

UP all big intervals are to be sung
highly, being pulled up↑;

DOWN all big intervals are to be
sung heavily, being sunk↓.

Малі інтервали

Вгору всі малі інтервали
обережно, осідаючи ↓.

Вниз всі малі інтервали співати
високо, подтягуючи↑.

Small intervals

UP all small intervals are to be
sung heavily, being sunk ↓.

DOWN all small intervals are to be
sung highly, being pulled up ↑

Чисті інтервали

Чисті інтервали і вгору і вниз
співати стійко.

Perfect intervals

Perfect intervals are to be sand
steadily both up and down.

Правила інтонування натурального мажору:
Rules of intonating of the natural major key:

Правила інтонування мелодійної мінору:
Rules of intonating of melodic minor key:

Гармонійний строй:
Harmonic choir system:

Робота над гармонійним строєм - це робота над чистотою звучання між партіями; точним інтонувати інтервалів і акордів

Work at harmonic system – is the work at clearance of sound between parts; exact intonating of intervals and chords.

Перший звук в інтервалах і акордах у гармонійному ладі залежить:

- від лада (мажор або мінор);
- від того на якому ступеню ладу будується (наприклад: на 1, 5, 7 і т.д.);
- від напрямку руху мелодії (вгору або вниз).

First sound in intervals and chords in harmonic system depend on:

- mode (major or minor key);
- at what grade of mode are built (e.g.: at 1, 5, 7 and so on);
- direction of melody movement (up or down).

Загальні правила такі:

Інтервали

Чисті інтервали – стійко, точно.

Великі інтервали - прагнути співати ширше, верхній звук підтягувати.

Малі інтервали – прагнути співати вузько, близько.

General rules are the following:

Intervals

Perfect intervals – steadily, exactly.

Big intervals – intend to sing widely, to pull up the higher sound.

Small intervals – intend to sing narrow, close.

Акорди

Мажорний тризвук - б3 + м3. Велика терція (б3) - подтягивая↑, мала терція (м3) - стійко, з осіданням↓.

Міжорний тризвук - м3 + б3. Мала терція (м3) - стійко, з осіданням↓, велика терція (б3) - подтягивая↑.

Зменшений тризвук - м3 + м3. Перший звук співати високо, а обидві терції з осіданням↓.

Збільшене тризвук - б3 + б3. Перший звук співати точно, але з осіданням, а обидві терції - подтягуючи↑.

Усі септакорди інтонуються за принципом тризвуків. Наприклад, домінантовий септакорд D 7 = б3 + м3 + м3.

Chords

Triad in major key – b3+m3. Big mediant (b3) – pulling up↑, small mediant (m3) – steadily, sinking ↓.

Triad in minor key – m3+b3. Small mediant (m3) – steadily, sinking ↓, big mediant (b3) – pulling up↑.

Diminished triad – m3+m3. First sound to be sung highly and, and both mediant being sunk ↓.

Augmented triad – b3+b3. First sound to be sung exactly, but being sunk, and both mediant to be pulled up↑.

All seventh chords are intonated by triad principle. E.g., The Dominant seventh chord D 7 = b3+m3+m3.

Принципи інтонування не залежать від звернень акордів.

Principles of intonating do not depend on chords appealing.

У творах з вираженням ладовим нахилом (тяжінням) для чистого інтонування важливо відчуття ладу.

In compositions with clearly expressed mode sinking for clear intonating it is important to feel the mode.

Поняття музичної форми і музичного жанру.

Meaning of a musical form and musical genre.

Для розуміння і побудови форми важлива фразування. Фраза будується в залежності від поетичного чи музичного тексту.

For understanding and composing a form it is important to know phrases. Phrase is composed dependently on poetic or musical text.

Елементи форми: мелодія, гармонія, ритм, фактура, динаміка, агогіка, елементи хорової звучності (чистота інтонування, ансамбль і т.д.).

Elements of form: melody, harmony, rhythm, facture, dynamics, agogics, elements of choir sonority, (clearness of intonating, ensemble and so on).

Серед різноманітних хорових жанрів особливий - оперні хори.

A special one among different choir genres – Opera choirs.

Опера (італ. Opera - справа, праця, робота; з лат. Opera - праця, твір) - вид театрального мистецтва, у якому сценічна дія тісно пов'язана з музикою (вокальною, хоровою, оркестровою); балетом, пантомімою; а також образотворчим мистецтвом (декорації, костюми і т. д.).

Форми оперної музики:

- Велика опера (opera seria - італ., Grand-opéra - франц.).
- Полукомічна (semiseria).
- Комічна опера (opera-buffa — итал., opéra-comique — франц., Spieloper — нем.), У комічній опері німецької та французької, між музичними номерами може бути діалог. У XIX столітті виникає різновид комічної опери і драматичного спектаклю: уявлення з сольними, ансамблевими, хоровими номерами, симфонічною увертюрою, діалогами, танцями і жартами - оперета.
- Романтична опера.
- Героїко-патріотична опера.
- Лірико-драматична опера.
- Камерна опера (XXст.) — одноактна опера для малої кількості виконавців і камерного оркестру.
- Рок-опера, мюзикл (XX ст.).

Елементи форми опери: акт, картина, сцена, номер.

Вокальні форми - речитативи, аріозо, пісні, арії, дуети, ансамблі і т.д.

Симфонічні форми - увертюра, інтродукція і т.ін.

Opera ([Italian](#). opera – labour, work; Latin. opera – proceeding, composition) — a type of theatrical art where the stage action is tightly connected with music (vocal, choir, orchestra); ballet, pantomime; as well as graphic art (decorations, costumes and so on).

Forms of opera music:

- Big opera (opera seria — Italian., grand-opéra — French.).
- Semi comic (semiseria).
- Comic opera (opera-buffa — Italian., opéra-comique — French., Spieloper — German.), there can be a dialog in German and French opera between the music performances. In XIX century there appears a variety of comic opera and dramatic play: performance with solo, ensemble, choir parts, symphonic overture, dialogues, dances and jokes – operetta.
- Romantic opera.
- Heroic patriotic opera.
- Lyrical dramatic opera.
- Chamber opera (XX century) – one-act opera for a small quantity of performers and a chamber orchestra.
- Rock-opera, musical (XX century).

Elements of opera form: [act](#), pattern, scene, [number](#).

Vocal forms — [recitatives](#), arioso, songs, duets, ensembles and so on.

Symphonic forms — [overtures](#), introductions and so on.

Choir forms can be different:

Хорові форми можуть бути різними: куплетна, строфічна, 2-3 частна і т.д. По застосуванню і значенню хорових сцен (по драматургії опери) хори можуть бути 6 типів:

- Хор – звуковий «фон» для головних героїв.
- Хор – коментатор подій.
- Хор - активний учасник сценічних подій або головна дійова особа.
- Хор – «внутрішній» голос героя.
- Закулісний хор.
- Різні комбінації всіх типів.

Композитори: Дж. Верді, Ж. Бізе, Дж. Пуччіні, Р. Вагнер, О. Даргомижський, М. Глінка, М.Мусоргський, С. Рахманінов, П. Чайковський, І. Стравінський, М. Лисенко, Є. Станкович, К. Данькевич, Б. Лятошинський, В. Губаренко, Дж. Лоу, Дж. Гершвін, Р. Роджерс, Л. Бернстайн, Е.Л. Веббер, Ж. Пресгурвік, А. Рибников.

verse, strophe, 2-3 partial and so on. On usage and meaning of the choir scenes (on opera dramaturge) choirs are divided into 6 following types:

- Choir – sound “background” for main characters.
- Choir – commenting the events.
- Choir – active participant of the stage events or the main character.
- Choir – «inner» voice of the main character.
- Backstage choir.
- Different combinations of all the types of choirs.

Compositors: G.Verdi, G.Bize, G.Puccini, R.Wagner, A.Dargomyzhskiy, M. Glinka, M. Musorgskiy, S. Rakhmaninov, P. Chaykovskiy, I. Stravinskiy, N. Lysenko, E.Stankovich, K.Dan’kevich, B.Lyatoshynskiy, V. Gubarenko, G.Low, G.Hershvin, R.Rogers, L.Bernstein, A.L.Webber, G.Presgurvic, A. Rybnikov.

Бібліографія:

1. Гринчук І. Проблема музичного мислення: теорія и методика розвитку. Діалектика музичного логосу та ейдосу : [навчально-методичний посібник] / І. Гринчук, О. Бурська. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 224 с.
2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики : [учеб. пособ. для муз. вузов] / Л. Дмитриев. – М. : Музыка, 1968. – 675 с.
3. Ержемский Г. Л. Дирижёру XXI века. Психолингвистика профессии / Г. Л. Ержемский. – СПб. : Деан, 2007. – 240 с.
4. Казачков С. Дирижерский аппарат и его постановка / С. Казачков. – М. : Музыка, 1967. – 110 с.
5. Каган В. И. Основы оптимизации методов обучения в высшей школе : [учебно-методическое пособие] / В. И. Каган, И. А. Сычевников. – М. : Высшая школа, 1987. – 143 с.
6. Колесса М. Основы техніки диригування / М. Колесса. – К. : Музична Україна, 1981. – 208 с.
7. Новиков А. М. Методология образования / А. М. Новиков. – М.: «Эгвес», 2006. – 488 с.
8. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники / К. Ольхов. – Л. : Музыка, 1990. – 200 с.
9. Пигров К. Хоровая культура и моё участие в ней [ред.-сост. А. Серебри] / К. Пигров. – Одесса : ОГК, 2001. – 50 с.
10. Пигров К. К. Руководство хором / К. К. Пигров. – М. : Музыка, 1964. – 220 с.
11. Романовский Н. В. Хоровой словарь / Н. В. Романовский. – М. : Музыка, 2005. – 230 с.
12. Сокол А. В. Теория музыкальной артикуляции : [монография] / А. В. Сокол. – Одесса : ОКФА, 1995. – 208с.
13. Сокол А. В. Исполнительские ремарки, образ мира и музыкальный стиль / А. В. Сокол. – Одесса : Моряк, 2007. – 276 с.
14. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у віщій школі : [навчальний посібник] / З. І. Слепкань. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с.
15. Холопова В. Н. Музыка как вид искусства : [учебное пособие] / В. Н. Холопова. – М. : Лань, Планета музыки, 2014. – 320 с.
16. Холопова В. Н. Формы музыкальных произведений : [учебное пособие] / В. Н. Холопова. – Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань, 2006. – 489 с.
17. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю : [навч.посібник] / С. В. Шип. – Київ : Заповіт, 1998. – 368 с.
18. Шумська Л. Хорове диригування : [навчальний посібник] / Л. Шумська. – Ніжин : Видавництво НДУ ім М. Гоголя, 2011. – 143 с.
19. Юцевич Ю. Словник музичних термінів / Ю. Юцевич. – К. : Музична Україна, 1977. – 206 с.